

בס"ד. שיחת* יום ד' פ' תולדות, בדר"ח כסלו ה'תשי"ג.

— בעת "קבלת-פנים" ** —

א. שייכותו של יום הש"ק לימי החול היא הן לששת ימי החול שלפניו (שלכן נקראים "יום ראשון בשבת", "יום שני בשבת" וכו'), והן לששת ימי החול שלאחריו, כידוע¹ ש"מיני' (מיום הש"ק) מתברכין כולהו יומין", וכמ"ש האוה"ח² ש"באמצעות יום שבת משפיע בכללות העולמות רוח המקיימת עוד ששת ימים כו'".

וענין זה (שייכותו של יום הש"ק לששת ימי החול שלאחריו) מודגש במיוחד ביחס לענין הנישואין — כידוע המנהג³ שהחתן עולה לתורה ביום הש"ק שלפני הנישואין.

ובנוגע לנדו"ד — שהעלי' לתורה היתה ביום הש"ק פרשת חיי שרה — מודגשת השייכות באופן גלוי, שהרי, החתונה הראשונה שנכתבה אודותה בתורה (חתונתם של יצחק ורבקה) היא⁴ בפרשת "ואברהם זקן וגו'" (שבפרשת חיי שרה⁵).

וענין זה הוא בהדגשה יתירה ע"פ מנהג ישראל⁶ — [בעבר נהגו כן בהרבה קהילות שבישראל, וגם היום מצוי מנהג זה בכמה קהילות שבישראל] — שבעת עליית החתן לתורה (במשך כל השנה כולה) קוראים פרשת "ואברהם זקן וגו'".

[ויש לומר א' מהטעמים בדבר⁷ ע"פ הנ"ל שהחתונה הראשונה שמסופר אודותה בתורה מצוי' בפרשה זו].

ב. בנוגע לפרשת "ואברהם זקן גו'" — אמרו רז"ל⁸: "יפה שיחתן

(4) ראה לבוש ומג"א או"ח סו"ס רפב.
 (5) ראה גם שיחת ש"פ חיי שרה סי"א (לעיל ע' 177).
 (6) כד, א ואילך.
 (7) ראה אנציק' תלמודית ערך חתן וכלה ס"ע שלט ואילך. וש"נ.
 (8) טעמים נוספים בדבר — ראה אנציק' תלמודית שם.
 (9) ב"ר פ"ס, ח. וש"נ. הובא בפרש"י חיי שרה כד, מב.

(* שיחה זו (מלבד ס"א) נדפסה בלקו"ש ח"א ע' 36 ואילך (ס"ב-ה). ע' 52 ואילך (ס"ד-יג) (בשינוי הסדר). במהדורא זו ניתוספו בהערות (מלבד ציוני מ"מ) כמה פרטים — מרשימה בלתי מוגה.
 (** של החתן הת' ר' משה פסח גאָלדמאַן.
 (1) ראה גם רמב"ן יתרו כ, ח.
 (2) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.
 (3) בראשית ב, ג (ד"ה כי בו שבת). וראה תורת מנחם — התועדויות ח"ב ע' 139 ואילך.

של עבדי (בתי¹⁰) אבות מתורתן של בנים", שהרי, כמה גופי תורה נלמדים מיתור אות אחת¹¹ וכיו"ב, שבזה מודגש, ש"תורתן של בנים" נאמרה בקיצור ו"ברמיזה"¹²,

— [שזהו החילוק בין תורה־שבכתב לתורה שבעל־פה, שתושבע"פ היא באריכות ובפרטיות, ואילו תושב"כ היא בקיצור וברמיזה] —

ואילו "שיחתן של עבדי אבות" מסופרת בתורה באריכות ובפרטיות, ולא עוד, אלא שבשיחתן של עבדי אבות נכתב ענין א' ב' או ג' פעמים, כמו בפרשתו של אליעזר, שבתחלה מסופר אודות דברי אברהם אליו וכל הקורות אתו, ולאח"ז נשנה כל הענין עוד הפעם — בסיפור אליעזר אודות דברי אברהם אליו וכל הקורות אתו.

והנה, אף שטעם הכפלת פרשתו של אליעזר בתורה הוא משום ש"יפה שיחתן של עבדי אבות כו", מ"מ, מכיון שענין זה גופא (יופי שיחתן של עבדי אבות) מודגש ומסופר בתורה בקשר למאורע של שידוך וחתונה, מובן, שנוסף על המעלה שב"שיחתן של עבדי אבות" ה"ז קשור גם עם המעלה שבענין החתונה.

ג. והביאור בזה:

כאשר יהודי הולך לבנות בית בישראל ("א אידישע הויז") — ה"ז נעשה "בנין עדי עד", כיון שבונה אותו ע"פ תורה, "תורת חיים"¹³ שניתנה מ"אלקים חיים"¹³ (שחי לעולם), ובמילא נעשה גם הוא בבחינת "חיים", כמ"ש¹⁴ "ואתם הדבקים בד' אלקיכם חיים כולכם היום", וגם הבית שבונה נעשה בבחינת "חיים", אשר, רק ענין נצחי יכול להקרא באמת בשם "חיים"¹⁵.

ועפ"ז יש לבאר מ"ש חז"ל¹⁶ בטעם נתינת אליעזר לרבקה — לשם קידושין¹⁷ — "נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים גו' עשרה זהב משקלם"¹⁸: "בקע — רמז לשקלי ישראל בקע לגלגלת, ושני צמידים — רמז לשני

בימים) אינו נקרא מים חיים (פרה פ"ח מ"ט.

וראה לקר"ת מטות פג, ג).

(16) תרגום יונתן חיי שרה כד, כב. ב"ר

פ"ס, ו. הובא בפרש"י ח"ש שם.

(17) מדרש הגדול ומדרש אגדה ח"ש שם

(וראה גם התוועדויות תשנ"ב ח"א ע' 288,

ובהערות שם).

(18) ח"ש שם.

(10) כ"ה בכ"ר שם.

(11) ראה ב"ר שם.

(12) פרש"י שם.

(13) ראה אבות דר"ג ספל"ד.

(14) ואתחנן ד, ד. וראה אדר"ג שם.

(15) וכמו נהר המכזב אפילו רק אחת

בשבע שנים (היקף שלם בשנים, וכמו שבוע

לוחות מצומדות, עשרה זהב משקלם — רמז לעשרת הדברות שבהן¹⁹, כי, מחצית השקל ("בקע לגלגלת") הו"ע הצדקה שהיא "כללות המצוות"²⁰, ושני הלוחות ועשרת הדברות הם "כללות התורה"²¹, שבנ"י קיבלום עליהם בקבלת-עול בהקדימם "נעשה" ל"נשמע"²²; ולכן קידש אליעזר את רבקה ב"נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים גו' עשרה זהב משקלם" — כי, היסוד של בנין בית בישראל הוא תורה ומצוה בקבלת-עול.

ד. ויש להוסיף ולבאר הטעם לנתינת "שני צמידים גו' עשרה זהב משקלם" כנגד "שני לוחות" ו"עשרת הדברות שבהן", אשר, עשרת הדברות היו חקוקות ("חרות"²³) — ולא כתובות — על הלוחות: תושב"כ בכלל היא בבחינת "אותיות הכתיבה", דיו על הקלף, שהדיו (האותיות) והקלף הם ב' דברים נפרדים, וע"י ב' הדברים (דיו וקלף) יחד מורכבת תושב"כ.

וכמו כן בתושבע"פ ישנם ב' דברים: (א) דברי התורה, (ב) האדם הלומד את התורה (שנבדל ונפרד מדברי התורה עצמם).

משא"כ עשרת הדברות שהיו על הלוחות היו בבחינת "אותיות החקיקה", כלומר, שהלוחות לא היו דבר נפרד מעשרת הדברות, אלא, אותיותיהם של עשרת הדברות נעשו מהם עצמם.

וענינם של "אותיות החקיקה" בעבודת השם הוא — כדאיתא בגמרא²⁴ — "תורה דילי' היא דכתיב²⁵ ובתורתו יהגה יומם ולילה" ("בתחילה היא נקראת תורת השם, ומשלמדה וגרסה היא נקראת תורתו"²⁶), היינו, שהאדם והתורה נעשים דבר אחד.

ולכן נתן אליעזר לרבקה צמידים כנגד הלוחות דוקא, כדי להורות וללמד, שבענין זה גופא שהבית היהודי צריך להבנות על יסודות התורה והמצוות (כנ"ל ס"ג) לא מספיק שיהודי יקיים תורה בקבלת-עול, אבל, הוא והתורה נשארים עדיין ב' דברים נפרדים, אף ש"תואמים" יחד ("כָּאֵשׁ זַי שְׁטִימְעֵן")... אלא, הוא והתורה צריכים להעשות דבר אחד, היינו, שהאדם צריך לעשות ממציאיותו עצמה — תורה, שעי"ז נעשה הוא דבר אחד עם "אנכי ד' אלקיך"²⁷, וכן עם כל שאר הדברות.

(23) תשא לב, טז.

(24) קידושין לב, רע"ב.

(25) תהלים א, ב.

(26) פרש"י קידושין שם.

(27) יתרו כ, ב.

(19) פרש"י עה"פ.

(20) ב"ב ט, א. וראה תניא פל"ז (מת, ב).

(21) ראה ירושלמי שקלים פ"ו סה"א.

פרש"י משפטים כד, יב.

(22) שבת פח, א.

ה. עפ"ז יש לבאר הטעם שהענין ד"יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בני"ם" מודגש ומסופר בתורה בקשר למאורע של שידוך וחתונה — כיון שענין זה גופא (מעלת שיחתן של עבדי אבות לגבי תורתן של בני"ם) מתבטא בענין החתונה:

"עבדי אבות" — הו"ע הקבלת-עול, ודוגמתו בחתונה — שזהו"ע דבנין בית בישראל על יסודות התורה והמצוה בקבלת-עול באופן ד"אותיות החקיקה" (כנ"ל ס"ג-ד), אשר, ענין זה נעשה יסוד ל"תורתן של בני"ם".

ועי"ז שישנו הענין דקבלת-עול בהנחת היסודות ("אין דעם לייגן די יסודות"), באריכות ובפרטיות, וחוזרת ונשנית פעם אחת ועוד הפעם ("פרשה של אליעזר כפולה בתורה"¹²), אזי יכולה להיות "תורתן של בני"ם" — פרטי ההלכות — בקיצור וברמז.

ידוע ש"קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, בר נש מסתכל בה באורייתא ומקיים עלמא"²⁸, כלומר, שיסוד העולם הוא תורה. ודוגמתו גם ב"עולמו" הפרטי של כאו"א — שעיי"ז שמסתכל בתורה, יסודות התורה והמצוה בקבלת-עול באופן דבנין נצחי — נעשית בריאת העולם וקיום העולם, שהבית שבונה הוא בית נצחי, ולא תשכח "מפי זרעו ומפי זרע זרעו גו' עד עולם"²⁹, ב"דור ישרים יבורך"³⁰.

* * *

ו. כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר³¹, שלפני חתונתו צוה לו אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ללמוד ל"הוראה" ולקבל "סמיכה".

מסגנון הסיפור משמע, שגם לפני חתונתו של אדמו"ר נ"ע צוה לו אביו — אדמו"ר מהר"ש — לקבל סמיכה. — יש מכתב מאדמו"ר מהר"ש לאדמו"ר נ"ע מזמן ההוא, שבו כותב אליו: "בני הרב"³².

מסיפור זה מובן, שענין ההוראה קשור ושייך לענין החתונה, ולא עוד, אלא שהוראה מהוה הקדמה לחתונה.

ז. ענינה של "הוראה" הוא — לפסוק הלכה בתורה, "דין אמת לאמיתו"³³.

(28) זח"ב קסא, רע"ב. (31) ראה גם תורת מנחם — התוועדויות

(29) ע"פ ישעיה' נט, כא. וראה ב"מ פה, א. ח"ד ס"ע 259 ואילך.

(30) לשון הכתוב — תהלים קיב, ב. (32) ראה "רשימות" חוברת קפה ע' 13.

(33) שבת יו"ד, א. וש"נ.

כל הסברות והדיעות בתורה הן אמת, וכלשון רז"ל³⁴ "אלו ואלו דברי אלקים חיים", אבל, מעלתן של הלכות התורה היא, שאינן בבחינת "אמת" סתם, אלא, בבחינת "אמת לאמיתו"; מעלתן של הלכות התורה היא שאינן רק "דברי אלקים חיים", אלא — כמאמר רז"ל³⁵ — "והוי' עמו"³⁶ שהלכה כמותו", כלומר, ששרש ההלכות הוא משם הוי'³⁷.

כאשר האדם הוא שנון ("אן אויסגעשאַרפטער") ומפולפל — יש בכחו להגיד אמנם סברות טובות, "דברי אלקים חיים", אבל, יתכן שענין זה אינו אלא לפי שעה בלבד, כיון שלאח"ז יכולה להתעורר סברא שני' — טובה יותר — שתפריך את הסברא הראשונה. משא"כ פסק הלכה הו"ע נצחי שעומד וקיים לעד.

כלומר — הדיין צריך להיות "מוכן" לסברא שאינה תואמת את ההלכה, ואעפ"כ, לפסוק בהתאם לההלכה, אשר, זהו העילוי והחידוש של הלכות התורה — שאין יכולים להפריכן, להיותן ענין נצחי, "אמת לאמיתו".

וזהו תוכן דברי המשנה³⁸: "למה מזכירין דברי היחיד בין המרובים (אף שאין הלכה כמותו) .. שאם יאמר האדם כך אני מקובל יאמרו לו כדברי איש פלוני שמעת". ואחד מהפירושים בזה³⁹ — שבאם לא היו מזכירין דברי היחיד, יתכן שיבוא משהו ויאמר סברא להפריך ולדחות את ההלכה, ולכן מזכירין דברי היחיד, כדי להדגיש, שכבר הועלתה סברא כזאת (ע"י היחיד), ואעפ"כ, נפסקה ההלכה באופן אחר.

ועפ"ז יש לבאר שייכותה של הוראה לחתונה — כי, ענינה של חתונה הוא (כמו הלכה) בנין נצחי, "בנין עדי עד" (כנ"ל ס"ג).

ה. ביאור הדבר בפרטיות יותר:

ידוע⁴⁰ שעניני וצרכי האדם נחלקים, בכללות, לג' סוגים: מזון, לבוש ובית.

והנה, מעלתו של בית היא — שהוא דבר תמידי, כמבואר בכ"מ החילוק בין לבוש לבית, שהלבוש הוא דבר עראי, עכשיו הוא לבוש טוב,

(38) עדיות פ"א מ"ו.

(39) ראה פירוש רמב"ם, ראב"ד, תוספות

שאנן, ועוד — עדיות שם.

(40) לקו"ת ברכה צח, ד. ובכ"מ.

(34) עירובין יג, ב. וש"נ.

(35) סנהדרין צג, ב.

(36) שמואל"א טז, יח.

(37) נתבאר בארוכה בד"ה וידבר אלקים

תרכ"ז. המשך תרס"ו ע' תלא ואילך. ועוד.

אבל זהו לפי שעה בלבד, משא"כ בית הוא דבר תמידי, כמודגש בלשון הנ"ל: "בנין עדי עד".

וע"פ הידוע שכל עניני העולם ישנם בתורה, ולא עוד, אלא שנמשכים הם מהתורה, כמאמר הנ"ל (ס"ה) "אסתכל באורייתא וברא עלמא", מובן, שגם בתורה ישנם הענינים דלבוש ובית. והענין בזה:

"סברות" הן בדוגמת "לבושים", כי, לפי שעה ה"ז דבר טוב, ופועל את הפעולה הדרושה, שהרי בשעת מעשה (כשאומר ולומד סברות אלו) ה"ה מקיים מצות תלמוד תורה, ואדרבה, דוקא כן הוא סדר הלימודי⁴¹, אבל, יתכן שלאח"ז יפריכו ויבטלו את הסברות. משא"כ פסקי הלכות הם בדוגמת "בית" — דבר תמידי (כנ"ל ס"ז).

ועפ"ז יש להוסיף ביאור בשייכותו של ענין הנישואין — בנין בית בישראל — לסמיכות הוראה, כיון שתוכנם של ב' ענינים אלו הו"ע ד"בית".

ט. ונוסף על שייכותה הכללית של חתונה להוראה — קיימת שייכות ביניהם גם בענינים פרטיים:

ענין ההוראה קשור עם הגיל דארבעים שנה⁴², מיוסד על מאמר רז"ל⁴³ "לא קאי איניש אדעת' דרבי' עד ארבעין שנין".

ודוגמתו מצינו בנוגע לחתונת יצחק ורבקה — החתונה הראשונה שנכתב אודותה בתורה (כנ"ל ס"א) — כמ"ש⁴⁴ "ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה".

ועפ"ז יש לבאר מ"ש במדרש⁴⁵ (והובא ברש"י⁴⁶) שלפני חתונתו של יצחק (בהיותו בן ארבעים שנה) כתב לו אברהם שטר דייתיקי על כל נכסיו — דיש לומר, שזהו"ע ד"קאי .. אדעת' דרבי'" (בארבעין שנין), שיצחק קיבל את כל עניני אברהם רבו, ועי"ז ש"קאי .. אדעת' דרבי'" היתה החתונה.

י. ע"פ האמור לעיל יש לבאר מ"ש בכמה מקומות⁴⁷ שבמשך הזמן מעת עקידת יצחק (בהיותו בן ל"ז שנה) עד לחתונתו (בהיותו בן ארבעים

(45) ב"ר פנ"ט, יא.

(46) חיי שרה כד, יו"ד. שם, לו.

(47) ראה לקו"ש ח"א ע' 49 ואילך. ח"ה

ע' 369 ואילך. וש"נ.

(41) ראה גם ב"מ פד, סע"א.

(42) ראה רמ"א יו"ד סרמ"ב סל"א.

(43) ע"ז ה, רע"ב (נתבאר בלקו"ש חל"ד

ע' 160 ואילך).

(44) פרשתנו כה, כ.

(שנה) — הי' יצחק שרוי בג'עדן, כדי להשמר מ"עין-הרע", וכדרשת רז"ל בילקוט⁴⁸: "ויצא יצחק לשוח בשדה"⁴⁹, מהיכן יצא מגן עדן", ובהמשך הכתוב⁵⁰ — "וירא והנה גמלים באים, ותשא רבקה וגו'".

ומעין ודוגמת זה הוא גם אצל כאו"א לפני החתונה — כהוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר שבמשך כמה ימים לפני החתונה (כ"ק מו"ח אדמו"ר לא פירש כמה ימים) לא ישהה החתן לבדו, משום שמירה.

— [בפרקי דרבי אליעזר⁵¹ איתא: "החתן אינו יוצא לשוק לבדו", אבל, שם נראה, שטעם הדבר הוא משום כבוד⁵², שענין זה שייך לאחרי החתונה; ואילו מהרבי שמעתי שהחתן לא ישהה לבד גם כמה ימים לפני החתונה משום שמירה].

ויש להוסיף, שהקשר והשייכות דענין החתונה לג"ע מצינו גם בברכות נשואין⁵³ — "שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם".

יא. ויש לבאר זה בהקדם הידוע⁵⁴ שג"ע אינו סובל מציאות של רע, וכמבואר הטעם לגירוש אדם הראשון מג"ע לאחר החטא — כיון שג"ע אינו סובל מציאות של רע.

ובפרטיות יותר:

בעולמות שלמטה מג"ע ישנם כמה חילוקי מדריגות, ובכללות, נחלקים הם לג' בחינות: עשי', יצירה ובריאה.

עולם העשי' רובו רע, ומצד זה יכולה להיות בו התגברות הרע על הטוב. עולם היצירה הוא מחצה על מחצה, ועולם הבריאה רובו טוב⁵⁵.

וזהו גם טעם החילוק בין תלמוד בבלי לתלמוד ירושלמי:

בחוץ לארץ ההנהגה היא ע"י עולם העשי'⁵⁶, ולכן, רוב הלימוד בתלמוד בבלי הוא בדרך קושיא ותירוץ, שע"י היגיעה לתרץ הקושיות והסתירות פועלים את הבירור⁵⁷.

(48) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא

(48) ח"ש רמז קט.

(49) ח"ב ע' תשג. סה"מ תרס"ב ס"ע רצט.

(49) ח"ש כד, סג.

(50) ע"ח שער מב פ"ד. שם שער מז פ"ד.

(50) שם, סג-סד.

לקו"ת במדבר ג, ד. ובכ"מ.

(51) ספט"ז.

(52) תו"א לך יג, א.

(52) ראה גם ביאור הרד"ל לפרד"א שם

(53) ראה שערי אורה שער החנוכה ד"ה

(אות נח).

בכ"ה בכסלו פנ"ד ואילך. המשך תרס"ו ע' צ

(53) ברכה החמישית.

ואילך. סה"מ תש"ח ס"ע 121 ואילך. ועוד.

— כמסופר אודות האריז"ל ש"כשהי' .. קורא הלכה .. הי' מקשה בכח עד שנלאה מאוד, ומזיע זיעה גדולה .. כי עסק ההלכה כדי לשבר הקליפה שהם סוד הקושיא .. זה צריך טורח מאוד .. לכן ראוי להמית עצמו ולשבר כחו ולהתישו .. מרוב גודל חריפותו הי' מעיין ו' דרכים בהלכה כו" 58 —

ובארץ ישראל ההנהגה היא ע"י עולם היצירה⁵⁶, ולכן, הלימוד בתלמוד ירושלמי הוא בכלל באופן ישר⁵⁷.

אלא שאעפ"כ, ישנם גם בירושלמי קושיות, אלא, שהתירוצים עליהם באים מיד, כלומר, שאין התגברות להקושיות — דוגמת עולם היצירה, שיש בו רע, אשר, מסטרא דרע נעשית האפשריות לקושיות כו' (כמבואר באגה"ק⁵⁹ ע"פ הזהרה⁶⁰), אבל, אין לו התגברות להרע.

וזהו גם הטעם שבימות החול⁶¹ צ"ל רוב זמן הלימוד בנגלה דתורה — ב' שלישים נגלה ושליש א' חסידות⁶² — וביום הש"ק⁶³ צ"ל הלימוד בפנימיות התורה:

בששת ימי החול נמשך האור ע"י הלבושים דעשי' ויצירה⁵⁶, ששייך בהם רע, ולכן יש צורך לברר אותם ע"י נגלה דתורה, שעוסקת בבירור עניני עוה"ז וכו'; משא"כ ביום הש"ק נמשך האור ע"י ההתלבשות (רק) בעולם הבריאה⁵⁶, ולכן הלימוד ביום הש"ק הוא בפנימיות התורה, "אילנא דחיי"⁶⁴, שלמעלה מענין הבירורים⁶⁵.

וזהו גם ב' הענינים: "הריעו לה' כל הארץ"⁶⁶, ר"ת "הלכה" — בששת ימי החול⁶⁷, "השתחוו לה' בהדרת קדש"⁶⁸, ר"ת "קבלה" — בשבת⁶⁹.

אבל אעפ"כ, גם בכריאה יש רע, אלא, שהטוב מתגבר עליו, ואילו ג"ע אינו סובל מציאות הרע לגמרי, כנ"ל.

(63) קונטרס עה"ח סכ"ה. צוואת אדמו"ר מהר"ש (אגרות-קודש שלו ע' יג).

(64) זהר שם.

(65) אגה"ק שם.

(66) תהלים ק, א.

(67) לקו"ת להאריז"ל תהלים ק' ובשער הפסוקים שם. נתבאר ע"פ דא"ח בסידור (עם דא"ח) ע"פ מזמור לתורה (מד, סע"ג ואילך), בפירוש המלות מהדו"ב פרק קמא. ועוד.

(68) תהלים כט, ב.

(69) שעה"פ שם.

(58) טעהמ"צ — להרח"ו — פ' ואתחנן.

(59) סכ"ו.

(60) ח"ג כקד, ב (ברע"מ).

(61) קונטרס עה"ח סכ"ב. אגרות-קודש

אדמו"ר מוהרש"ב ח"א ריש ע' רו.

(62) (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:)

כוונתי לעורר ("באזאורענען") את הבחורים ע"ד שמירת הסדר של ב' שלישים נגלה... וביום הש"ק יוכלו למלאות את החסר בלימוד החסידות (מרשימה בלתי מוגה).

יב. עפ"ז תובן שייכותה של חתונה לג"ע:

מכיון שחתונה הוא "בנין עדי עד" (כנ"ל בארוכה), לכן, כדי להגיע לענין זה יש צורך להקדים ענין שלמעלה לגמרי ואינו סובל מציאות הרע, כדי לשלול את החשש ד"ואכל וחי לעולם"⁷⁰, שע"ז דוקא נעשה "בנין עדי עד", ענין נצחי, "אמת לאמיתו".

ומעין זה אצל כאו"א — שלפני הנישואין יש צורך בשמירה, וכמבואר ענין השמירה בכמה מקומות⁷¹, שדבר זה גורם ומביא את ה"בנין עדי עד", ו"שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בג"ע מקדם".

יג. ויש להוסיף ולבאר טעם המנהג לקבל סמיכות הוראה לפני החתונה:

נת"ל (ס"ה) דכשם שהתהוות העולם בכלל היא ע"י התורה, כמאמר "אסתכל באורייתא וברא עלמא", כך גם עולמו הפרטי של כאו"א מתהווה ע"י ש"אסתכל באורייתא" [שזהו גם הטעם לכך שהחתן עולה לתורה לפני החתונה (כנ"ל ס"א)]⁷².

ולכן, כאשר הולכים לבנות בית בישראל — בעולם — צריכים לבנות תחלה בית בתורה, שזהו"ע דהוראה.

ועי"ז שהאדם בונה את הבית בתורה — בונה הוא גם את הבית בעולם, "בנין עדי עד", כ"דור ישרים יבורך"⁷³.

ועי"ז ולאח"ז, יכולים לעשות ענין זה גם בעולם (מרשימה בלתי מוגה).

(73) המשך נוסח הברכה (שבסיומו הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפסוק "והיו לבשר אחד" (בראשית ב, כד. וראה פרש"י שם)) — חסר (מרשימה בלתי מוגה).

(70) בראשית ג, כב. — ראה תו"א בראשית ה, ד.

(71) ראה לקו"ת ראה כג, ג. וש"נ.
(72) ועפ"ז מובן שדוגמתו הוא גם בנוגע לכל פרטי עניני העולם — שלפני ההתעסקות באיזה ענין פרטי בעולם צריכים לעשות תחלה ענין זה גופא כפי שהוא "באורייתא",